

افزایش سهم مالیات در بودجه

سهم مالیات در بودجه سالیانه از حدود ۳۰ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۵۲ درصد در بودجه ۱۴۰۳ رسیده است. به گزارش ایسنا، بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس اظهار کرد: در برنامه هفتم به موضوع پایه‌های مالیاتی جدید تاکید شده است. بحث مالیات بر عایدی سرمایه تا جای خوبی پیش رفته است. سفته‌بازی باعث نوسانات شدید قیمت می‌شود و نیازهای مصرفی مردم را نیز دچار مشکل می‌کند. ما از تولیدکننده مالیات می‌گیریم اما از دلال اخذ نمی‌کنیم. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس بیان کرد: این موضوع سبب تغییر جریان سرمایه به سمت بازارهای دلالی می‌شود که برخلاف تولید است. بنابراین هدف از این قانون تقویت تولید و مبارزه با سوداگری است. بحث بعدی به مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی مربوط می‌شود. تلاش شده تا این مالیات را جایگزین قوانین و معافیت‌های پراکنده مالیاتی کنیم. در این قانون درآمدهای فرد تجمیع می‌شود و هزینه‌هایی مانند آموزش و سلامت از آن کم می‌شود و مابقی مشمول مالیات می‌شود.

پایان عرضه خودروی وارداتی

مهلت عرضه ۱۲ خودروی وارداتی جدید به متقاضیانی که سال قبل اقدام به ثبت‌نام کرده بودند، دیشب به پایان رسید. مهدی تقدسی، مدیر سامانه یکپارچه فروش خودرو گفت: «سامانه یکپارچه فروش خودرو از روز چهارشنبه ۹ اسفند برای عرضه ۱۲ خودروی وارداتی به متقاضیانی که اسفند سال قبل اقدام به ثبت‌نام کرده بودند، مهلت فعال شد و مهلت ثبت‌نام تا امشب (شنبه شب) ساعت ۲۴ بوده است.» او گفت: «به اطلاع آن دسته از متقاضیان سامانه یکپارچه عرضه خودروهای وارداتی که در اسفند ۱۴۰۱ ثبت‌نام نموده و اولویت آن‌ها مشخص شده می‌رساند، سامانه صرفاً جهت انتخاب خودروها از روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹ تا ساعت ۵۹:۲۲ روز شنبه ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ (دیشب) در دسترس بوده است.»

افزایش حقوق بازنشستگان

آن چه مبنای پیشنهاد و تصمیم ما در دولت برای افزایش حقوق و دستمزد است، تورم انتظاری سال آینده است. ما امیدواریم در مذاکرات میان تشکل‌های کارگری و دولت بر همین مبنای یک نرخ معقول افزایش دستمزد برسیم تا موضوع تورم انتظاری از کنترل خارج نشود. داوود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در گفت‌وگو با ایسنا و در پاسخ به سوالاتی پیرامون وضعیت حقوق کارمندان و کارگران در سال آینده گفت: دولت درباره افزایش حقوق کارگران و کارمندان ملاحظاتی دارد که این ملاحظات با توجه به موضوع تورم انتظاری تعیین می‌شود. بر این باور هستیم که رشد حقوق و دستمزد باید مطابق با مقتضیات اقتصادی کشور و تورم انتظاری افزایش یابد. وی در پاسخ به سوالاتی پیرامون اینکه چرا در سال گذشته نیز باتوجه به مطرح شدن موضوع تورم انتظاری باز هم شاهد عدم کاهش این نرخ بودیم، گفت: توضیحات کافی را در این زمینه دادم و پاسخ دیگری ندارم.

نزدیک به رکورد شکنی

چرا و چگونه ابزارهای متعدد بانک مرکزی حریف دلار نشد؟

علی ایوبی
گزارشگر اقتصادی

به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم. انتخابات پایان یافته و باز قیمت‌ها، تورم و حتی نرخ ارز و پایین و بالا رفتن قیمت دلار به نقل محافل مردم که باید خرید عید را انجام دهند، تبدیل خواهد شد. اولین روز هفته بعد از انتخابات مجلس، دلار آزاد افزایش یافت؛ دلاری که می‌تواند سید خرید مردم را تا حد زیادی تحت تاثیر قرار دهد. بانک مرکزی هر چند تلاش کرد با افزایش سقف سهمیه ارز مسافرتی و همچنین فروش اوراق گواهی سپرده با نرخ سود ۳۰ درصد هم بازار ارز را کنترل کند و هم نقدینگی را از دست مردم بگیرد اما نتیجه مثبتی نگرفته و ممکن است در روزهای منتهی به نوروز شاهد افزایش قیمت ارز در بازار غیررسمی باشیم. دولت سیزدهم از نیمه سال ۱۴۰۰ با وعده یکسان‌سازی نرخ ارز و مبارزه با رانت‌های ارز دونه‌ری به میدان آمد و محمدرضا فرزین نیز از دی‌ماه سال گذشته با شعار تثبیت نرخ ارز به جای علی صالح‌آبادی بر کرسی ریاست بانک مرکزی نشست اما شرایط اقتصادی کشور تحقق وعده‌ها را نشان نمی‌دهد.

همانطور که گفتیم دولت فقط و فقط انفعالی عمل می‌کند و بعد از افزایش قیمت ارز به اقداماتی ناچیز که در چارچوب اختیارات اوست، عمل می‌کند اما در نهایت می‌تواند بین ۱۰ تا ۲۰ درصد در کنترل قیمت ارز تاثیرگذار باشد.

چندین قبل بانک مرکزی طرح فروش اوراق گواهی با نرخ ۳۰ درصد را اجرایی کرد که به صورت کوتاه‌مدت توانست قیمت دلار را ثابت نگه دارد اما باز شاهد بالا رفتن قیمت آن هستیم. چنین ایده‌های ناکامی چه تاثیری بر نرخ ارز در سال آینده خواهد داشت؟

نرخ سود ۳۰ درصدی این معنی را می‌دهد که فعالیت‌های اقتصادی در کشور باید بالای این مقدار سود داشته باشد تا دولت بتواند چنین سودی را به مردم بدهد؛ این رویه در شرایط فعلی با دوام نخواهد بود و عوارض آن را در افزایش قیمت تولیدات و محصولات دیدیم چون هزینه تولید بالا رفت و در فاز بعدی شاهد پمپاژ تورم به جامعه خواهیم بود. در شرایطی که اکثر صنایع با رکود مواجه هستند باید شاهد اتفاقات بدتری نیز در اقتصاد باشیم، اگر چه ممکن است شرکت‌های بزرگ تسهیلات با شرایط خاص را قبول کنند و نرخ ۲۰ درصد سود را نیز بپردازند اما آن نیز طولانی مدت نخواهد بود و بعید می‌دانم در شرایط فعلی هیچ صنعت مولدی وجود داشته باشد که بتواند چنین سودی بدهد. من فکر می‌کنم دولت به انتهای سیاست‌گذاری‌های خود در زمینه کنترل نرخ دلار و ارز رسیده است. دولت در ابتدا این ادعا را کرد که می‌تواند قیمت ارز را مهار کند و تورم و نقدینگی را کنترل خواهد کرد اما عملاً در هیچ کدام موفق نبود و با طرح‌هایی مانند فروش اوراق با نرخ سود غیرمتعارف نشان داد

نتیجه رسید که در سال بعد نزدیک به ۲۰ هزار تومان به نرخ دلار اضافه خواهد شد. متوسط نرخ دلار در سال آینده نیز به نسبت تورم افزایش خواهد یافت. بنابراین هر چه بین نرخ اعلامی بانک مرکزی و ارزش ذاتی دلار فاصله بیشتری باشد تقاضا نیز زیاد می‌شود و به منابع بانک مرکزی فشار خواهد آمد. با توجه به اینکه این بانک در تأمین منابع ارزی دچار محدودیت است خواهناخواه این جهش قیمتی رخ خواهد داد.

بانک مرکزی برای کاهش نرخ دلار و ارز، ایده فروش گواهی سپرده با نرخ سود ۳۰ درصد را اجرایی کرده که مدتی توانست قیمت دلار را کنترل کند اما باز می‌بینیم که نرخ آن بالا رفت، فکر می‌کنید اینگونه طرح‌ها چقدر باعث آشفته‌گی بیشتر بازار می‌شود؟

اولاً باید به این نکته دقت کرد که همین نرخ ۳۰ درصد نیز این هندسار را به بازار می‌دهد که قرار نیست در سال بعد نرخ تورم پایین بیاید. چنین نرخ سودی قطعاً هزینه تولید را بالا خواهد برد و انتظارات تورمی را افزایش خواهد داد بنابراین چنین طرح‌هایی هر چند می‌تواند به طور موقت شوکی را به بازار وارد کند اما اثر تخریبی واقعی آن را در افزایش هزینه‌های تولید و انتظارات تورمی و در نهایت بالا رفتن نرخ تورم و حتی قیمت ارز مشاهده خواهیم کرد. من این اقدام بانک مرکزی را حساب‌شده نمی‌دانم چون خیلی از جوانب را در نظر نگرفته بودند.

بانک مرکزی برای مهار نرخ دلار و ارز چه ابزارهایی را کم دارد؟

مرتضی افقه استاد اقتصاد دانشگاه، شهید چمران اهواز:

دولت درباره کنترل نرخ ارز بلوف زد

خواهد ماند، این استاد دانشگاه معتقد است.

سیاست‌های دولت را در مهار قیمت ارز چگونه ارزیابی می‌کنید؟ سیاست‌های پولی و مالی دولت برای کنترل قیمت‌ها به صورت کلی و حتی کنترل بحران‌های اقتصادی مانند تورم روکود، سیاست‌هایی انفعالی است چرا که سیاست فعال در دست دولت نیست و تحت تاثیر سیاست خارجی، تحریم‌ها و اخبار مرتبط با آن است. البته به صورت سنتی و همیشگی با نزدیک شدن به روزهای تعطیلات، تقاضا برای ارز و سفرهای خارجی افزایش پیدا می‌کند که در بالا رفتن نرخ ارز تاثیر دارد اما بنده حدود دو ماه قبل این پیش‌بینی را کردم که در سال آینده میلادی با هر بار انتشار نظرسنجی که نشان دهد دونالد ترامپ و حزب جمهوریخواه آمریکا برنده انتخابات ریاست‌جمهوری آن کشور است، بلافاصله بر نرخ ارز در ایران تاثیر خواهد داشت که این نیز بر بازار کشور تاثیرگذار بوده است.

محمد تقی فیاضی کارشناس اقتصادی:

بانک مرکزی ابزار کنترل اوضاع را ندارد

افزایش دوباره نرخ ارز و دلار را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟ اگر به صورت کلان به موضوع نگاه کنیم می‌بینیم که در چندین سال اخیر نرخ تورم به صورت متوسط حدود ۲۱ درصد افزایش پیدا کرده ولی نرخ ارز و دلار حدود ۲۴ درصد افزایش داشته است و این یعنی هر سال نه تنها نرخ ارز پایاپای تورم نبوده بلکه چند واحد بالاتر بوده است. بنابراین ما با یک واقعیت تاریخی مواجه هستیم که در ایران، نرخ دلار همیشه بالاتر از تورم حرکت می‌کند. اگر ما ابتدای امسال را در نظر بگیریم که قیمت دلار حدود ۵۰ هزار تومان و تورم حداقل حدود ۴۰ درصد بود، در پایان امسال باید نرخ قیمت دلار حدود ۷۰ هزار تومان باشد و هر چه این فاصله بیشتر باشد، فشار به منابع بانک مرکزی زیاد می‌شود چون تقاضا برای آن زیاد می‌شود و در نتیجه رانتی ایجاد می‌شود که افراد به دنبال سود آن باشند.

پیش‌بینی شما برای سال بعد چگونه است؟ پیش‌بینی من برای سال آینده تورم بین ۴۰ تا ۵۰ درصد است، بنابراین از هم‌اکنون می‌توان به این

بازار نرخ ارز و به خصوص دلار سیر صعودی را طی می‌کند و همین مسئله بر روی تورم و قیمت دیگر اجناس تاثیر خواهد گذاشت. مرتضی افقه، استاد اقتصاد دانشگاه در گفت‌وگو با «هم‌میهن» به این موضوع پرداخته و عنوان کرده که اصولاً سیاست‌های پولی و مالی دولت، سیاست‌هایی انفعالی است و تحت تاثیر سیاست خارجی کشور است. او گفته دولت ابراهیم رئیسی در ابتدای حضورش این ادعا را کرد که می‌تواند قیمت ارز را مهار کند اما عملاً موفق نبود و با طرح‌هایی مانند فروش اوراق با نرخ سود غیرمتعارف نشان داد که ایده خاصی در زمینه کنترل تورم ندارد. این استاد دانشگاه معتقد است با این سیاست انفعالی، تنها می‌تواند ۱۰ تا ۲۰ درصد در کنترل قیمت ارز تاثیرگذار باشد و تا مسئله تحریم و FATF حل نشود و منطقه نیز درگیر جنگ باشد، عملاً قیمت‌های ارز در کشور ما رو به بالا

محمد تقی فیاضی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» درباره افزایش دوباره نرخ ارز در روزهای اخیر به این نکته اشاره کرده که باید این واقعیت تاریخی را بپذیریم که در کشور ما همیشه نرخ دلار، بالاتر از تورم حرکت می‌کند. او بر همین اساس پیش‌بینی کرده که تورم در سال آینده بین ۴۰ تا ۵۰ درصد باشد و نتیجه گرفته که متوسط نرخ دلار در سال ۱۴۰۳ به همین میزان افزایش خواهد یافت. این کارشناس اقتصادی گفته طرح‌هایی که بانک مرکزی برای مهار قیمت دلار و ارز انجام داده هر چند به طور موقت شوکی را به بازار وارد می‌کند اما اثر تخریبی واقعی آن را می‌توان در افزایش هزینه‌های تولید و انتظارات تورمی و در نهایت بالا رفتن نرخ تورم و حتی قیمت ارز مشاهده کرد. فیاضی می‌گوید بانک مرکزی از سیاست‌های تک‌بعدی برای پیشبرد اهداف خود استفاده می‌کند که نمی‌تواند راهگشا باشد و به این نتیجه رسیده که این بانک ابزار زیادی در دست ندارد تا بتواند اوضاع را کنترل کند.

نگاه کارشناس ۱

نگاه کارشناس ۲